

ชื่อเรื่อง การค้นหาแบบอิสระ ความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมในการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีของผู้ติดยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น
โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน นางงามนิตย์ ราชกิจ

สาขารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต สาขารณสุขศาสตร์

คณะกรรมการการสอบการค้นหาแบบอิสระ

ผศ. สมศรี	ปัทมพันธ์	ประธานกรรมการ
ผศ. ประไพศรี	ช่อนกลิ่น	กรรมการ
อ. สรिता	ธีระวัฒน์สกุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณนาคั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพ พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีของผู้ติดยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้นทุกราย ที่มารับการบำบัดในคลินิกเมทาโดน โรงพยาบาลชุมชน 4 แห่ง ใน จังหวัดเชียงราย ในระหว่าง วันที่ 1 มีนาคม 2540 ถึง 30 เมษายน 2540 ได้ประชากรตัวอย่างจำนวน 122 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้ทำการศึกษาสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่าความเชื่อด้านสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ประชากรตัวอย่างมีความเชื่อโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดี เมื่อวิเคราะห์ความเชื่อรายหมวด พบว่า การรับรู้ต่อโอกาสเสี่ยง การรับรู้ต่อความรุนแรงของโรค การรับรู้ต่อประโยชน์และการรับรู้ต่อแรงจูงใจในการป้องกันโรคอยู่ในระดับดีทุกหมวด แต่จากการวิเคราะห์รายข้อพบว่า ยังมีการรับรู้ต่อโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคที่ยังไม่ถูกต้อง ได้แก่ การใช้ถุงยางอนามัยทำให้ความรู้สึกทางเพศลดลง มีผู้เห็นด้วยร้อยละ 24.6 การร่วมเพศที่มีการใช้ปากมีโอกาสเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อเอชไอวี มีผู้เห็นด้วยเพียงร้อยละ 41.8 ในแง่การรับรู้ต่อความรุนแรงของโรคยังคงมีผู้เห็นด้วยว่า ปัจจุบันมียาและวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ได้ ร้อยละ 48.4 การรับรู้ต่อประโยชน์ในการป้องกันโรค เห็นด้วย

ว่าการสวมถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาทุกครั้งสามารถป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ร้อยละ 40.2 และเห็นด้วยว่าการป้องกันทำได้ยากกว่าการรักษา ร้อยละ 49.2 ในแง่การรับรู้ ต่อแรงจูงใจ มีผู้เห็นด้วยว่า การตรวจเลือดก่อนแต่งงานเป็นการป้องกันโรคเอดส์ ร้อยละ 82.0 สำหรับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี พบว่าอยู่ในระดับดี ร้อยละ 52.5 ระดับปานกลาง ร้อยละ 31.1 และระดับไม่ถูกต้อง ร้อยละ 16.4 จากการวิเคราะห์พฤติกรรมรายข้อพบว่า มีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีอยู่มากได้แก่ พฤติกรรมการใช้เข็มและกระบอกฉีดยาร่วมกับผู้อื่น ร้อยละ 43.4 การมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สามี/ภรรยา ร้อยละ 59.0 มีการใช้ถุงยางอนามัยในการร่วมเพศทุกครั้ง ร้อยละ 37.5 มีการใช้ใบมีดโกนร่วมกับบุคคลอื่น ร้อยละ 36.1 ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ประจำและบางครั้ง ร้อยละ 21.3 ร้อยละ 64.8 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .46, p < 0.01$)

ผลการศึกษานี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกลุ่มผู้ติดยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้นให้ถูกต้องเหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคเอดส์ในคนกลุ่มนี้ต่อไป

Independent Study Title Health Belief and Behavior towards HIV Prevention among Intravenous Drug Users in Community Hospitals Chiang Rai

Author Mrs.Ngamnith Ratchakit

Master of Public Health Public Health

Examining Committee :

Asst.Prof. Somsri	Pattamapun	Chairman
Asst.Prof. Prapaisri	Songlin	Member
Lecturer Sarita	Teerawatsakul	Member

Abstract

The objectives of this descriptive study were to describe health belief, behavior, and relationships between health belief and behavior towards HIV prevention among intravenous drug users (IVDU) in 4 community hospitals, Chiang Rai Province. The study was conducted during March 1 to April 30, 1997 which consisted of 122 subjects. Data were collected by using a self administered questionnaire designed by the researcher. Descriptive statistics and Pearson's product moment correlation coefficient were used for analysis.

The results revealed that, the average score of health belief towards HIV prevention was at good level. The analysis of particular parts revealed that the score of perceived susceptibility, score of perceived severity, score of perception of benefits and score of perceived health motivation were equally at good level. For item analysis, there were some incorrect perceived susceptibility for example ; 24.6% agreed that condom use decreased sexual satisfaction and only 41.8 % agreed that oral sex increased risk of HIV infection. Regarding perceived severity, 48.4% agreed that there were curative drugs and vaccines for HIV. In the part of perception of benefits, 40.2 % agreed that condom use can prevent HIV infection and 49.2 % agreed that prevention was more difficult than treatment. With respect to perceived health motivation, 82.0% agreed that pre-marital

blood screening test was a preventive measure. There were three levels in HIV prevention behaviors ;52.5 % in good level, 31.1 % in moderate and 16.4 % in poor level. For item analysis, there still were some behavior that take risk to HIV infection for example; 43.4 % shared needles and syringes with others, 59.0 % had extra-marital sexual relationship, only 37.5 % used condoms regularly, 36.1 % shared razors with others, 21.3 % and 64.8% regularly and occasionally consumed beer and liquor. There was a statistical significant relationship between health belief and behavior towards HIV prevention. ($r = .46$, $p < 0.01$).

The result of this study may be use for behavior modification in order to decrease of HIV infection among IVDU.